

Kokousaika Keskiviikko 3.12.2025 klo 16.15 - 18.30

Kokouspaikka Seurakuntatalo, pikkusali

Jäsenet/varajäsenet 7 /7
Glad Hannu
Hänninen Minna
Kotilainen Marjaana
Kuronen Juha
Rantalainen Minna pj.
Ruuhi Teuvo
Siltanen Tuija

Muut osallistujat	Salojärvi Kirsu Aula Maria Kaisa poistui 17.55 Puustinen Jukka Hämäläinen Teija	pöytäkirjanpitäjä kirkkovaltuuston pj. kirkkovaltuuston vpj. nuorten vaikuttajaryhmä
-------------------	---	---

Kokouksen avaus

Hartaus ja nimenhuuto.

89 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

KJ 9 L 1 -3 §:n ja kirkkoneuvoston päätöksen mukaisesti kirkkoneuvoston kokouksesta on ilmoitettava kirkkoneuvoston jäsenille vähintään viikkoa ennen kokousta. Asiakirjat liitteineen on toimitettava jäsenille viimeistään 3 pv ennen kokousta. Esityslista tästä kokouksesta on lähetetty jäsenille ja varajäsenille 28.11.2025.

Esitys: Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös: Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

90 § Työjärjestyksen hyväksyminen

Tämän kokouksen päätösehdotukset on valmisteltu lapsiasiainvaikutuksen ohjeistuksen mukaan (KJ 23:3), ja mikäli päätöksellä on välitön vaikutus alle 18-vuotiaisiin, on se myös otettu huomioon valmistelussa ja tarpeen mukaan todettu esittelyssä.

Esitys: Hyväksytään neuvoston jäsenille jaettu esityslista tämän kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös: Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

91 § Pöytäkirjantarkastajien valinta

Ohjesäännön 13 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan heti tai sen tarkastaa kaksi kullakin kerralla valittua pöytäkirjantarkastajaa.

Esitys: Valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa. Tapana on ollut, että tarkastajat valitaan aakkosjärjestyksessä ja siitä kuka kulloinkin on vuorossa, tehdään merkintä asialistaan. Vuorossa ovat Tuija Siltanen ja Hannu Glad.

Päätös: Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

92 § Kolehdit tammi – toukokuu 2026

(Esittelijä Minna Rantalainen, puh. 050 588 4902)

Kirkkojärjestyksen (KJ luku 3, 5 §) mukaan jumalanpalveluksissa sekä muissa kirkollisissa ja seurakunnallisissa tilaisuuksissa voidaan kerätä kolehti kirkon ja seurakunnan toiminnan sekä niiden tehtävää vastaavien tarkoitusten tukemiseksi.

Kirkkoneuvosto hyväksyy suunnitelman jumalanpalveluksissa kannettavista kolehdeista ottaen huomioon kirkkohallituksen päätöksen seurakunnan pääjumalanpalveluksissa kannettavista kolehdeista.

Kolehtikohteet liitteenä (LIITE 1)

Esitys: Hyväksytään esitetyt kolehtikohteet.

Kirkkoherran muutosesitys:

6.1.2026 Loppiainen (Epifania) nimikkolähettilämme Tuomas ja Mari-Kaisa Auvisen musiikkityöhön Japanissa Lähetysyhdistys Kylväjän kautta (ei Suomen Luterilaisen Evankeliumiyhdistyksen (SLEY) kautta).

1.4.2026 kolehdille kirkkoherra etsii sopivan kohteen, koska alun perin esitetty kohde on päättynyt.

Päätös: Kolehtikohteet hyväksyttiin yksimielisesti yllä esitetyt muutokset huomioiden.

93 § Seurakunnan edustajan nimeäminen Lapuan hiippakunnan aluekeskusrekisterin yhteisjohtokuntaan kaudelle 2026 - 2027

(Esittelijä Minna Rantalainen, puh. 050 588 4902)

Lapuan hiippakunnan yhteisjohtokunta on esittänyt pyynnön seurakunnan edustajan (varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenen) nimeämiseksi Lapuan hiippakunnan aluekeskusrekisterin yhteisjohtokuntaan kaudelle 2026 – 2027. Nimettävällä henkilöllä tulisi olla asiantuntemusta yhteisjohtokunnan toimialalta ja hänen tulee olla vaalikelpoinen siinä seurakunnassa, jota hän edustaa. Liitteenä yhteisjohtokunnan pöytäkirjanote 11.11.2025 § 24 (LIITE 2).

Esitys: Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se valitsee Viitasaaren seurakunnan edustajaksi Lapuan hiippakunnan aluekeskusrekisterin yhteisjohtokuntaan kaudelle

2026 – 2027 toimistosihteeri Päivi Paanasen ja hänen henkilökohtaiseksi varajäsenekseen talouspäällikkö Kirsi Salojärven.

Päätös: Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

94 § Strategian ohjausryhmä

(Minna Rantalainen, puh. 050 588 4902)

Viitasaaren seurakunnan nykyinen strategia vuosille 2023 – 2026 on hyväksytty kirkkovaltuustossa joulukuussa 2022. Uuden strategian päivittäminen tulee aloittaa ja sitä varten valita ohjausryhmä valmistelevaan ja koordinoimaan strategian valmistelua.

Ryhmä muodostuisi seitsemästä jäsenestä. Työntekijöitä edustavat kirkkoherra Minna Rantalainen, lastenohjaaja Sari Toikkanen ja nuorisotyönohjaaja Alpo Syvänen. Luottamushenkilöistä ryhmässä ovat Jukka Puustinen, Elina Räsänen ja Marjaana Kotilainen, nuorten edustajana Ninni Hämäläinen.

Esitys: Strategian ohjausryhmään nimetään Minna Rantalainen, Sari Toikkanen, Alpo Syvänen, Jukka Puustinen, Elina Räsänen, Marjaana Kotilainen ja Ninni Hämäläinen.

Päätös: Esitys hyväksyttiin yksimielisesti. Kirkkoherra kutsuu koolle ryhmän ensimmäisen kokouksen.

95 § Ympäristödiplomin hakeminen, työryhmän perustaminen ja ympäristövastaavan nimeäminen

(Esittelijä Kirsi Salojärvi, puh. 0500 641 757)

Kirkkohallitus on asettanut tavoitteen, että kaikilla seurakunnilla on ympäristödiplomi (Kirkon energia- ja ilmastostrategia, Hiilineutraali kirkko 2030). Kirkon oma ympäristödiplomi on seurakuntia varten räätälöity väline, joka auttaa niitä täyttämään vastuutaan luomakunnasta. Diplomi on voimassa kerralla viisi vuotta. Kirkon ympäristödiplomi perustettiin vuonna 2001. Diplomin sisältö on uudistettu viimeksi vuonna 2020. Kirkon ympäristöasiaa on koottu nettisivuille <https://evl.fi/ymparistodiplomi>, siellä on myös ympäristödiplomin käsikirja <https://evl.fi/ymparistodiplomi/ymparistokasikirja>. Viitasaaren seurakunnassa yhdeksi vuoden 2026 painopisteeksi on nimetty ympäristödiplomi, joten työ on aloitettava viipymättä.

Kirkon ympäristökäsikirjan mukaisesti kirkkoneuvoston tulee nimetä seurakunnalle ympäristövastaava viimeistään siinä vaiheessa, kun se päättää lähteä hakemaan kirkon ympäristödiplomia. Ympäristövastaavan tehtäviin kuuluvat seuraavat asiat:

1. Seurakunnan oman ympäristökatselmuksen tekemisen koordinointi.
2. Ympäristöohjelman/suunnitelman toteutumisen seuranta.
3. Henkilökunnan ympäristökoulutus yhteistyössä koulutussuunnittelusta vastaavien viranhaltijoiden kanssa.
4. Tiedotus henkilöstölle ja seurakuntalaisille yhteistyössä viestinnästä vastaavien viranhaltijoiden kanssa.

5. Hiilineutraali kirkko 2030 -strategian mukaisesti seurakunnat tekevät yhteistyötä toisten seurakuntien, kuntien, kaupunkien, järjestöjen ja muiden sidosryhmien kanssa ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi.
6. Ympäristölainsäädännön muutosten seuraaminen.
7. Ympäristöepäkohtiin liittyvien aloitteiden tekeminen.

Seurakunnan tulee sitoutua lähettämään ympäristövastaava Kirkon ympäristöpäiville ja mahdollistamaan verkostoyhteistyö. Viitasaaren seurakunnan kiinteistöpäällikkö Tommi Raatikainen on luonteva valinta ympäristövastaavaksi.

Ympäristödiplomin hankkiminen ja seurakunnan ympäristötyö on koko seurakunnan asia, joten ympäristövastaavan lisäksi ja hänen tuekseen tarvitaan ympäristödiplomityöryhmä. Työryhmän tavoitteena on saavuttaa seurakunnalle ympäristödiplomi loppuvuodesta 2026 tai viimeistään vuoden 2027 alkupuolella.

Ryhmään etsittiin asiasta kiinnostuneita seurakuntalaisia julkaisemalla ilmoitus seurakunnan kotisivuilla, minkä johdosta Arto Kuntsi ja Eetu Paananen ilmoittivat kiinnostuksensa, samoin kuin kirkkovaltuuston puheenjohtaja Maria Kaisa Aula. Pääasiassa työryhmän jäseniksi on hyvä valita edustajat eri työaloilta, koska ympäristödiplomiin tarvittavat toimenpiteet tehdään työaloittain ja työryhmän tavoite on kokoontua päiväaikaan. Työntekijöistä ryhmään kuuluisivat ympäristövastaavan lisäksi seurakuntamestari Pertti Ruuska, nuorisotyönohjaaja Alpo Syvänen, keittiö- ja siivoustyöntekijä Inga Juntto, diakonian projektityöntekijä Asta Kuntsi, seurakuntapastori Jesse Kärkkäinen ja talouspäällikkö Kirsi Salojärvi.

Esitys: Kirkkoneuvosto päättää, että

1. Viitasaaren seurakunta hakee kirkon ympäristödiplomia loppuvuodesta 2026 tai alkuvuodesta 2027;
2. ympäristövastaavaksi vuosiksi 2026 – 2027 nimetään kiinteistöpäällikkö Tommi Raatikainen;
3. ympäristövastaavan työn tueksi, seurakunnan ympäristödiplomin hakemista varten ja seurakunnan ympäristötyötä varten nimetään työryhmä, johon valitaan jäseniksi kiinteistöpäällikkö Raatikainen, srk-mestari Ruuska, nuorisotyönohjaaja Syvänen, keittiö- ja siivoustyöntekijä Juntto, diakonian projektityöntekijä Kuntsi, srk-pastori Kärkkäinen, talouspäällikkö Salojärvi, kirkkovaltuuston puheenjohtaja Maria Kaisa Aula ja seurakuntalaiset Arto Kuntsi ja Eetu Paananen. Työryhmän nimetään vuosiksi 2026 – 2027.

Päätös: Esitys hyväksyttiin yksimielisesti. Tommi Raatikainen kutsuu koolle ryhmän ensimmäisen kokouksen.

Lapsiasiainvaikutusten arviointi:

Ympäristödiplomin hakuprosessiin liittyy myös suunnitelman tekeminen siitä, miten ympäristökysymykset ja luomakunta asettuvat seurakunnan elämän ja seurakuntalaisten kasvun kaaren eri vaiheisiin.

96 § Museotyöryhmän perustaminen

(Esittelijä Minna Rantalainen, puh. 050 588 4902)

Vuoden 2026 strategian yhdeksi painopisteeksi on nimetty 'Seurakunnan aarteet; sakramentit, raamattuopetus, messu, konkreettiset aarteet, rakennettu kulttuuriympäristö'. Seurakunnan konkreettisten aarteiden käsittelyyn ja periaatteiden luomiseen sekä uusien käytänteiden esiin nostamiseen perustetaan museotyöryhmä. Seurakunnassa tehtiin esineinventointi vuoden 2025 alussa. Ryhmä miettii esineistön mahdollista esilläpitoa ja säilytystä jatkossa. Työryhmä voi halutessaan kutsua asiantuntijoita perehdytys- ja koulutustarkoituksiin. Ryhmään etsittiin asiasta kiinnostuneita seurakuntalaisia julkaisemalla ilmoitus seurakunnan kotisivuilla ja ilmoitus poiki useita yhteydenottoja.

Työyhteisöä ryhmässä edustaisivat kirkkoherra Minna Rantalainen, toimistos sihteeri Päivi Paananen ja kiinteistötyöntekijä Jouni Lindroos, luottamushenkilöitä Juha Kuronen ja Teuvo Ruuhi, sekä seurakuntalaisia Pirkko Hämäläinen, Heli Pekkarinen-Nyqvist, Seija Ruuska, Antti Hämäläinen ja Aino Linjama.

Esitys: Museotyöryhmään nimetään edellä mainitut henkilöt ja sen toimikausi on kaksi vuotta alkaen 1.1.2026.

Päätös: Esitys hyväksyttiin yksimielisesti. Päivi Paananen kutsuu koolle ryhmän ensimmäisen kokouksen.

97 § Lisätalousarvio vuodelle 2025, Lummeniemen leirikeskus

(Esittelijä Kirsi Salojärvi, puh. 0500 641 757)

Lummeniemen talousarvion ylitys johtuu pääosin kahdesta rikkoutumisesta. Keväällä päärakennuksen teknisen tilan lämminvesivaraajan sekoitusventtiiliin havaittiin vuotavan. Vuotovahinko aiheutti n. 6 500 €:n kustannukset. Vakuutusyhtiön tekemän ikävähennyksen ja omavastuun jälkeen kustannuksiin ei saatu korvauksia. Syyskuussa Lummeniemen leirikeskuksen jätevedenpumppaamossa havaittiin vika, mistä johtuen pumppaamo ei tyhjentynyt. Pumppaamalla jouduttiin tekemään korjaustöitä ja tämän jälkeen vika ilmeni uudelleen, jolloin se kartoitettiin viemäriinlinjaan. Paineviemäriinlinjaa muutettiin siten, että purku tuli lähimpään Alva Oy:n liityntäkaivoon. Laskettelukeskuksen viemäriinliittymän osuus laskutetaan Viitasaaren kaupungilta. Seurakunnan maksettavaksi jäi kuitenkin n. 5 000 €, vaikka pumpun korjauksen osuus otettiin investointirahasta. Myös leirikeskuksen erityislaitehuollot ja muut aineet, tarvikkeet ja tavarat ovat ylittyneet yhteensä n. 4 000 €:lla. Lummeniemen lisätalousarvion tarve olisi näin ollen 15 500 €.

Esitys: Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle hyväksyttäväksi talousarvioon vuodelle 2025 määrärahaa Lummeniemen kuluihin yhteensä 15 500 €

Päätös: Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

98 § Lisätalousarvio vuodelle 2025, Säästökulma

(Esittelijä Kirsi Salojärvi, puh. 0500 641 757)

Seurakunta omistaa Kiinteistö Oy Säästökulmasta toimistohotellin, joka käsittää 4 erillistä huonetta sekä yhteisiä tiloja. Tiloissa ilmeni pikkuhiljaa pahenevia ilmanvaihto-ongelmia. Vuokralaiset asiakkaineen kärsivät tilojen huonosta, seisovasta ilmasta ja ravintoloista tulevista hajuhaitoista. Tiloihin investoitiin yhteensä kolme ilmanvaihtokonetta, joiden asennusten mahdollistamiseksi jouduttiin tekemään myös rakennustöitä. Kustannukset yhteensä olivat 12 900 € ja lisätalousarvion tarve samansuuruinen.

Esitys: Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle hyväksyttäväksi talousarvioon vuodelle 2025 määrärahaa Säästökulman kuluihin yhteensä 12 900 €.

Käydyssä keskustelussa talouspäällikkö kertoi, että seurakunta hakee kustannuksiin korvausta kiinteistöyhtiöltä, jolle ilmanvaihtoon liittyvät kulut kuuluvat.

Päätös: Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

99 § Lisätalousarvio vuodelle 2025, seurakuntatalo

(Esittelijä Kirsi Salojärvi, puh. 0500 641 757)

Seurakuntatalon talousarvion ylitys johtuu alakerran; pikkutaskun, kirjastohuoneen, wc:n ja käytävän muutostöistä kalusteineen. Alakerran muutostöihin ryhdyttiin kesän lopulla, kun Miekkarinteen kerhohuone Isoaholla tyhjennettiin ja laitettiin myyntiin. Ajatuksena oli, että myynnistä saatavilla tuloilla ja säästyvillä vastikemenoilla voidaan rahoittaa alakerran remonttia. Huoneisto on kuitenkin heikon kysynnän vuoksi vielä myymättä.

Alakerran remontin myötä lasten kerhohuone ja wc ovat tarkoituksenmukaiset, viihtyisät ja turvalliset. Tilakohtaiset ilmanvaihtokoneet pitävät ilman raikkaana ja akustiikkalevyt vaimentavat ääniä. Kirjastohuoneessa on jatkossa perheneuvonnan vastaanotto ja siellä voi kokoontua muutaman hengen pienryhmiä.

Talousarvio on ylitetty lähinnä tästä remontista johtuen 28 500 €.

Esitys: Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle hyväksyttäväksi talousarvioon vuodelle 2025 määrärahaa seurakuntatalon ylittyneisiin kustannuksiin yhteensä 28 500 €

Päätös: Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Lapsiasiainvaikutusten arviointi:

Alakerran muutostöillä on positiivisia lapsivaikutuksia, koska tiloista saatiin remontin myötä turvalliset ja viihtyisät.

100 § Metsäomaisuuden hoito, optiovuosien käyttöönotto

(Esittelijä Kirsi Salojärvi, puh. 0500 641 757)

Metsänhoito kilpailutettiin syksyllä 2022 ja kirkkoneuvosto teki päätöksen 18.11.2022/87 §, jolla metsien hoito annettiin Metsäliitto Osuuskunnalle. Hoitopalvelusopimukseen kuuluvat puukauppalvelut (hoito- ja hakkuuehdotukset ja raportointi), metsäsuunnitelman ylläpito, asiantuntijapalvelut, metsurityöt (nuoren metsän kunnostus, ennakkoraivaus yms.) ja lannoitukset. Sopimushetkellä tarjottujen metsänhoitopalveluiden hinta vuositasolla oli 34 365 € alv 0 %.

Metsäliitto osuuskunta on antanut tarjouksen optiovuosien 2026 - 2027 hinnastosta. Suurin muutos koskee metsuripalveluja, joiden hinnoitteluperusteet muuttuvat. Metsäliitto Osuuskunta ehdottaa, että metsuripalveluissa siirrytään käyttämään matriisihinnoittelua ja nuoren metsän kunnostuksessa arviohinnoittelua. Aiemmin käytössä oli kiinteä hehtaarihinta. Neuvottelujen jälkeen raivaussahatöiden vuosibudjetiksi muodostui 29 000 € joka vastaa aiempaa budjettihintaa. Uudella hinnoitteluperusteella vuosittainen sahausmäärä vaihtelee vaativuuden mukaan, kuitenkin siten, että tarvittavat kohteet saadaan hoidettua vuosihinnan raameissa. Muihin hintoihin tuli maltillinen korotus.

Arvioitu metsänhoitopalvelujen vuosibudjetti 2026 – 2027 on 37 000 € alv 0 %.

Metsänhoitopalvelu Metsäliitto Osuuskunnan kanssa on toiminut hyvin. Tarvittavat toimenpiteet on tehty ajallaan ja metsäsuunnitelmaa on päivitetty vuosittain. Seurakunnan metsäomaisuus on hyvin hoidetussa tilassa. Asiantuntijapalveluja on tarvittaessa saatu nopealla aikataululla. Hinnan korotus on maltillinen (n. 7,5 %) yleiseen suhdanteeseen nähden. Lisäksi 10-vuotismetsäsuunnitelma tulee päivitettäväksi 2027. Metsäliitto Osuuskunnan kautta sopimusaikana tehtynä saadaan uuden suunnitelman tekemisestä merkittävä kustannushyöty.

Esitys: Kirkkoneuvosto päättää ottaa käyttöön optiovuodet 2026 - 2027 Metsäliitto Osuuskunnan kanssa edellä mainituilla sopimusmuutoksilla ja hyväksyy hinnankorotuksen optiovuosien ajaksi. Optioaika alkaa 1.1.2026 ja päättyy 31.12.2027. Uusi kilpailutus metsäomaisuuden hoidosta järjestetään syksyllä 2027.

Päätös: Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

101 § Hautapaikkojen hinnoittelu 1.1.2026 alkaen

(Esittelijä Kirsi Salojärvi, puh. 0500 641 757)

Hautausvoimilain 457/2003 4 § mukaan evankelisluterilaisen kirkon seurakunta tai seurakuntayhtymän on velvollinen vaadittaessa osoittamaan hautasijan vainajalle, jonka kotikuntalaissa (201/1994) tarkoitettu kotikunta oli kuolinhetkellä seurakunnan tai seurakuntayhtymän alueella.

Jos vainajalla ei kuollessaan ollut kotikuntalaissa tarkoitettua kotikuntaa, 1 momentissa mainittu velvollisuus on sillä evankelisluterilaisen kirkon seurakunnalla tai seurakuntayhtymällä, jonka alueella vainaja kuollessaan asui.

Evangelis-luterilaisen kirkon seurakunta tai seurakuntayhtymä on lisäksi velvollinen vaadittaessa osoittamaan hautasijan myös sellaiselle kuolinhetkellä ulkomailla asuneelle Suomen kansalaiselle, jonka viimeinen kotikuntalaissa tarkoitettu kotikunta ennen ulkomaille muuttamista oli seurakunnan tai seurakuntayhtymän alueella.

Kirkkolain 652/2023 3. luvun 29 § mukaan kirkkoneuvosto voi päättää, että seurakunnan hautausmaahan saadaan haudata muukin kuin hautaustoimilaissa siihen oikeutettu vainaja.

Kirkkohallitus on yleiskirjeessään nro 33/2024 (17.12.2024) suosittanut seurakuntia ja seurakuntayhtymiä perimään maksuilla puolet hautaustoimen järjestämisestä aiheutuvista kustannuksista. Muutos johtuu eduskunnan 22.11.2024 hyväksymästä muutoksesta valtion rahoituksesta evankelisluterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin annettuun lakiin (430/2015). Lakimuutoksen myötä vuoden 2025 talousarviossa Suomen evankelisluterilaisen kirkon rahoitusta leikataan 19,6 Me.

Viitasaarella hautapaikkojen hallinta-aika on ollut 25 tai 50 vuotta, mikä on hautaoikeuden luovuttamisen enimmäisaika. Kirkkohallituksen ohjeistuksessa 25 vuotta pidetään sopivampana ja siihen useimmat seurakunnat ovat siirtyneet.

1.1.2026 alkaen hautapaikan hallinta-ajaksi esitetään 25 vuotta, sekä hinnoitellaan Haapasaaren ja Hiekan hautausmaiden paikat samanarvoisiksi.

Hautapaikkahinnastoa esitetään päivitettäväksi siten, että jatkossa Viitasaaren kunnan alueen asukkaan uuden hautapaikan hinta on 400 € (16 €/vuosi) ja ulkopaikkakuntalaisen 700 € (28 €/vuosi). Esitetyt hinnastomuutokset näkyvät taulukoissa punaisella ja vanhat tai poistuvat tiedot sinisellä (LIITE 3).

Esitys: Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi hautapaikkamaksut, koska ne kirkkolain 3 luvun 36 § mukaan kuuluvat kirkkovaltuuston päätettäväksi.

Päätös: Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

102 § Hautauspalvelumaksujen ja hinnastojen päivittäminen vuodelle 2026

(Esittelijä Kirsi Salojärvi, puh. 0500 641 757)

Vuonna 2025 valtio vähensi 19,6 Me rahoitusta kirkon eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin, joihin hautaustoimi kuuluu. Muutos aiheuttaa rahoitusvajeen seurakunnan hautaustoimeen, jota joudutaan kompensoimaan hautapaikkahinnoittelun korotusten lisäksi hautauspalveluhinnaston maksujen korotuksella. Seurakuntatalouksien on katettava jatkossa maksutuotoilla hautaustoimen kokonaiskustannuksista noin puolet.

Hautaustoimi kattaa hautausmaiden ylläpidosta, hautaamisesta ja vainajien säilytyksestä aiheutuvat kulut. Hautauspalvelujen hinnaston korotukset kohdistuvat kaikkiin hinnastossa oleviin palveluihin. Seurakunta ei tee voittoa maksuja korottamalla, vaan tuotoilla katetaan hautaustoimen kustannuksia.

Maksuihin vaikuttaa myös arvonlisäveron lisääminen välitettävien palveluiden hintoihin. Näihin kuuluvat muistolaatat kaiverruksineen ja asennuksineen ja seurakunnan työnä tehdyt hautakivien oikaisut. Majoituksen arvonlisäveron korotus 10 %:sta 14 %:iin on huomioitu Lummeniemien majoitus-/leirivuorokausihintoihin.

Lisäksi hinnastojen päivityksen yhteydessä on kohtuullistettu muiden evl-seurakuntien jäsenten kirkollisten toimitusten hintaa. Esitetyt hinnastomuutokset näkyvät taulukoissa punaisella ja vanhat tai poistuvat tiedot sinisellä (LIITE 3).

Esitys: Kirkkoneuvosto hyväksyy hautauspalvelumaksujen ja hinnastojen päivittämisen vuodelle 2026.

Päätös: Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Tiedoksi merkitään:

Maria Kaisa Aula poistui klo 17.55 tämän pykälän päätöksen jälkeen.

103 § Talousarvio ja toimintasuunnitelma vuodelle 2026, taloussuunnitelma 2027 - 2028

(Esittelijä Kirsi Salojärvi, puh. 0500 641 757)

Toimintasuunnitelmat esiteltiin kirkkoneuvostossa 13.11. ja ne on nyt pienin muutoksin liitetty osaksi talousarvio- ja toimintasuunnitelmaa.

Kirkkohallitus on julkistanut lokakuussa viimeisimmän FCG:n tekemän tulevien vuosien kirkollisveroennusteen. Sen mukaan Viitasaaren seurakunnan verotulot olisivat ensi vuonna 1,80 %:n mukaan peräti 1 414 000 € ja lähes samalla tasolla pysyttäisiin parina seuraavanakin vuonna. Varovaisuuden periaatetta noudattaen on talousarvioon ensi vuodelle arvioitu verotuloiksi 1 394 000 €. Kirkollisverotulojen kehitykseen vaikuttaa vuodesta 2025 alkaen hallituksen sopeutustoimenpiteinä tekemät tuloverolain ja eräiden muiden verolakien muutokset, joiden tarkoituksena on lisätä kuntien verotuloja. Näiden toimien seurauksena myös kirkollisveron tuotto paranee, koska kirkollisvero määräytyy saman veropohjan perusteella kuin kunnallisvero.

Vuonna 2025 valtion budjetissa valtio leikkasi seurakunnilta kirkon yhteiskunnallisten tehtävien valtion rahoitusta 19,6 Me ja tämä leikkaus on pysyvä. Hautaustoimen tehtävien kustannukset katetaan valtionrahoituksella ja tehtävien maksutuotoilla. Kun valtionrahoitusta leikataan, maksuja on vastaavasti korotettava. Valtionrahoituksen leikkauksen seurauksena hautaustoimen kokonaiskustannuksista tulisi maksutuotoilla kattaa noin puolet. Lisäksi valtio on kaavaillut vuodelle 2026 kertaluonteista n. 10 Me lisäleikkausta. Lisäksi kirkon sisällä ollaan muutamassa valtion rahoituksen jakoperusteita. Vaikka Viitasaaren seurakunta hyötyy tästä sisäisestä muutoksesta, aiheuttavat valtion rahoituksen leikkaukset väistämättä merkittävät hinnan korotukset. Vuoden 2026 alusta tehtävät korotukset eivät välttämättä riitä jatkossa kattamaan kuluja.

Ensi vuoden valtion rahoituksen määrästä ei ole poikkeuksellisesti annettu tarkkaa lukua talousarvioon, arviolukuna on käytetty 130 000 €.

Puunmyyntituottoja on talousarvioon kirjattu ensi vuoden leimikoiden kilpailutuksen perusteella yhteensä 180 000 €. Asuin- ja liiketilat ovat kaikki vuokrattuina lukuun ottamatta yhtä liikehuoneistoa Pappilanmäen "toimistohotellista". Asuin- ja

liikehuoneistojen, sekä kiinteistöjen vuokratuottoja on arvioitu tulevan yhteensä 162 545 €. Lummeniemen leirikeskuksen merkittävimmät varaukset ovat muille seurakunnille myydyt rippikouluviikot, talvilomien aikaan kaksi viikkoa ja heinä-elokuussa reilut 4 viikkoa. Lummeniemen majoitustuottoja arvioidaan karttuvan 31 000 € ja pitopalvelutuottoja yhdessä seurakuntatalon vastaavien tuottojen kanssa yhteensä 70 000 €.

Talousarvio on laadittu siten, että kaikki kulut on yritetty saada talousarvioon mahdollisimman realistisina, tiedossa olevilla hintojen korotuksilla, sekä arvioiduilla yleisillä hintojen korotuksilla. Vuodelle 2026 palkkoihin on varattu 2,4 %:n korotus 1.3.2026, sekä muut voimassa olevan työehtosopimuksen mukaiset tarkistukset. Palveluiden, aineiden ja tarvikkeiden ostojen ennakoidaan kasvavan vuoden 2024 toteutuneeseen nähden n. 32 000 €:lla. Henkilöstön koulutussuunnitelma on suuruudeltaan n. 15 800 € ja se on n. 5 000 € edellisvuotta isompi.

Talousarvion kuluihin esitetään seuraavia kertaluontoisia eriä; kirkollisvaalibudjetti on suuruudeltaan 15 048 €, seurakunnan osallistuminen Valon Viitasaari tapahtumaan syksyllä 2026 kirkon valaisun osalta kustantaa 3 800 €. Tapahtuma on sopivasti vaalien alla ja valaisun yhteyteen on tarkoitus järjestää esim. konsertti.

Investointeihin esitetään seuraavia hankkeita:

- ajettava ruohonleikkuri, vanhan korvaaminen	6 000 €
- urkujen soittopöydän korjaus (siirto v. 2025)	12 000 €
- kappelin kesäkäyttöremontti	65 000 €
- seurakuntatalon pikkusali	25 000 €
- määräraha äkillisiin rikkoutumisiin yms.	20 000 €
Yhteensä:	128 000 €

Viitasaaren seurakunnalle on vuodelle 2026 laadittu talousarvio seuraavin erin:

- toimintatuotot 670 970 €
- toimintakulut - 1 896 384 €
- toimintakate - 1 225 414 €
- verotulot 1 394 000 €
- valtionrahoitus 130 000 €
- vuosikate 163 159 €
- tilikauden alijäämä 57 264 €

Lapsivaikutusten arviointi:

Sari Toikkanen on koonnut eri työalojen työntekijöiden tekemät lapsivaikutusten arvioinnit, LIITE 4

Talousarvio ja toimintasuunnitelma kokonaisuudessaan LIITTEENÄ 5.

Strategian seurantaryhmä:

Strategian seurantaryhmä on kokouksessaan 14.11. käynyt läpi toimintasuunnitelmat ja tehnyt niihin täsmennyksiä/lisäyksiä.

Esitys: Kirkkoneuvosto käsittelee talousarvion ja toimintasuunnitelman vuodelle 2026 ja taloussuunnitelman vuosille 2027 ja 2028 ja päättää jättää ne kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi.

Kirkkoneuvosto:

Käydyssä keskustelussa tuli esille, että talousarviokirjaan kohdan 1.4. alle 'Riskien hallinta' tulisi kirjata seurakunnan kiinteistöihin liittyvistä riskeistä. Seurakunnalla on laaja kiinteistökanta ja osa rakennuksista jo vanhoja, jolloin esim. putkistojen vuodot ovat todennäköisiä. Lisäksi näköpiirissä on toimitilojen tyhjenemisiä esim. seurakuntatalon liikesiivessä, kun päiväkotiryhmä lakkaa uuden päiväkodin rakentamisen myötä. Tyhjiä liiketiloja on Viitasaarella runsaasti tarjolla. Miekkarinteen kerhotila on vielä myymättä heikon kysynnän vuoksi.

Seurakunnan vuoden 2025 talousarvio on alijäämäinen, kuten vuodelle 2026 ehdotettu talousarvio. Tulevat vuodet eivät tule tilannetta muuttamaan ja tämä seurakunnan tulee huomioida niin toiminnassaan kuin esim. kiinteistöjen omistuksissa, jossa ohjenuorana toimii kiinteistöstrategia.

Päätös: Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

104 § Suorituslisän määrän vahvistaminen vuodelle 2026

(Esittelijä Kirsi Salojärvi, puh. 0500 641 757)

Kirkon virka- ja työ ehtosopimuksessa on suorituslisäjärjestelmää koskevat määräykset (26 §). Suorituslisäjärjestelmän piiriin kuluvat kaikki yleisessä palkkausjärjestelmässä olevat viranhaltijat ja kuukausipalkkaiset työntekijät. Kirkon työ- ja virkaehtosopimuksen mukaisesti järjestelmän ulkopuolelle jäävät kirkkoherra ja talouspäällikkö. Näitä virkoja koskee kirkon ylemmän johdon palkkausjärjestelmä. Suorituslisä on yleiseen palkkausjärjestelmään sisältyvä palkanosa, jota voidaan maksaa työntekijälle/viranhaltijalle tämän työsuorituksen perusteella. Suorituslisän maksaminen perustuu työntekijän työsuorituksen arviointiin. Suorituslisää on alettu maksaa 1.1.2020 alkaen.

Vuosittain kirkkoneuvoston tulee vahvistaa suorituslisään käytettävä palkkamääräraha talousarvion yhteydessä. Arviointijakson 1.11.2024 - 31.10.2025 suorituslisät tulevat maksuun vakituisen henkilökunnan osalta kuukausittain tammikuun 2026 palkanmaksusta lukien. Vuoden 2026 talousarvioon perustuen suorituslisän kokonaismäärä on 14 853,31 € (2,8 % palkkasummasta) sisältäen kausityöntekijöille varatun määrärahan. Marraskuun aikana käytävien kehityskeskusteluiden pohjalta tehtävien suoritusten arviointien myötä selviää, kuinka monta hyvään suoritukseen yltävää työntekijää löytyy. Järjestelmän tarkoituksena on kokonaisuudessaan huomioida ja palkita normaalia paremmista työsuorituksista.

Esitys: Kirkkoneuvosto päättää käyttää suorituslisäjärjestelmään 2,8 % yleisen palkkausjärjestelmän piirissä olevan henkilöstön peruspalkkojen määrästä yhteensä 14 853,31 € ja valtuuttaa kirkkoherran ja talouspäällikön määrittämään tarkat euromäärät huomioiden jaettavissa oleva talousarviomääräraha.

Päätös: Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

105 § Tiedoksi merkittävät asiat

- Kiinteistöpäällikön viranhaltijapäätökset 3. ja 4.2025.
- Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulin pöytäkirjanote 19.11.2025 Viitasaaren seurakunnalle osoitetun hallintokantelun käsittelystä.
- Kirkkoneuvoston kokousaikataulut kevätkaudelle 2025:
ke 28.1.2026 klo 15.15
pe 27.2.2026 klo 13.15
pe 27.3.2026 klo 13.15
pe 24.4.2026 klo 13.15
pe 15.5.2026 klo 13.15

106 § Kokouksen päättäminen ja lain mukaisen muutoksenhakuohjeen antaminen

Puheenjohtaja Minna Rantalainen päätti kokouksen klo 18.30 ja antoi kirkkolain 12 luvun mukaisen muutoksenhakuohjeen, joka on pöytäkirjan liitteenä.

Allekirjoitukset

MINNA RANTALAINEN
Minna Rantalainen
puheenjohtaja

KIRSI SALOJÄRVI
Kirsi Salojärvi
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus 9.12.2025

TUIJA SILTANEN
Tuija Siltanen

HANNU GLAD
Hannu Glad

Tarkistettu pöytäkirja Viitasaaren seurakunnan kirkkoneuvoston 3.12.2025 pitämästä kokouksesta on yleisesti nähtävänä 9.12.2025 alkaen seurakunnan kotisivuilla.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

Viitasaaren seurakunta

Kirkkoneuvosto

Kirkkoneuvoston kokous **3.12.2025**.

Pöytäkirja on 9.12.2025 viety nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.

1 MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

Pöytäkirjan pykälät:

Oikaisuvaatimusoikeudesta aiheutuva valituskielto

Koska päätöksestä voidaan tehdä kirkkolain 12 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pöytäkirjan pykälät: 89, 90, 91, 97, 98, 99, 101, 103, 105, 106

Erikseen säädetty muutoksenhakukiellot

1. Viranhaltija ei saa valittamalla hakea muutosta lain evankelis-luterilaisen kirkon viranhaltijasta (viranhaltijalaki) 73 §:n mukaan viranomaisen päätökseen evankelis-luterilaisen kirkon virkaehtosopimuksista annetun lain 2 §:ssä tarkoitettussa asiassa eikä saattaa sitä oikaisuvaatimuksin tai hallintoriita-asiana ratkaistavaksi, jos hänellä taikka viranhaltijayhdistyksellä on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa. Mitä tässä momentissa säädetään, sovelletaan vain viranhaltijaan, joka on jäsenenä sellaisessa viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa, tai sen alayhdistyksessä.
2. Muutosta ei saa erikseen hakea oikaisuvaatimuksella tai kirkollisvalituksella päätökseen, joka koskee viranhaltijalain 62 §:n 4 momentissa tarkoitettua väliaikaista virantoimituksesta pidättämistä.
3. Seurakunnan jäsenellä ei ole oikeutta tehdä oikaisuvaatimusta tai valitusta kirkkolain 12 luvun 5 §:n 1 momentin mukaan kirkkoneuvoston tai seurakuntaneuvoston päätöksestä, jos se koskee toiseen henkilöön kohdistuvaa diakoniaa, kristillistä kasvatusta tai opetusta.
4. Valittamalla ei saa hakea muutosta oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 2 luvun 6 §:n 2 momentin mukaan päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa. Valittamalla ei myöskään saa hakea muutosta hallinnon sisäiseen määräykseen, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista.
5. Muun lainsäädännön mukaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:

Hankintoja koskevat muutoksenhakukiellot

Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 12 luvun 8 §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon. Kansalliset kynnysarvot ilman arvonlisäveroa laskettuna ovat:

- 60 000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
- 150 000 € (rakennusurakat);
- 400 000 € (hankintalain liitteen E 1–4 kohdassa tarkoitetut sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut);
- 300 000 € (hankintalain liitteen E 5–15 kohdassa tarkoitetut muut erityiset palvelut) ja
- 500 000 € (käyttöoikeussopimukset).

Pöytäkirjan pykälät:

2 OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään ja yhteystiedot:

Viitasaaren seurakunnan kirkkoneuvosto

Käyntiosoite: Pappilantie 6

Postiosoite: 44500 Viitasaari

Sähköposti: viitasaaren.seurakunta@evl.fi

Pöytäkirjan pykälät: 92, 93, 94, 95, 96, 100, 102, 104

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä. Oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun 24 päivä tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi:

- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

3 HANKINTAOIKAISU

Hankintaoikaisun tekeminen

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymättömän asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (hankintalaki 132–135 §). Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle.

Hankintayksikkö:

Viitasaaren seurakunnan kirkkoneuvosto

Käyntiosoite: Pappilantie 6

Postiosoite: 44500 Viitasaari

Sähköposti: viitasaaren.seurakunta@evl.fi

Hankintaoikaisu on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa hankintaoikaisun tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:

- oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

4 VALITUSOSOITUS

a) Kirkollis- ja hallintovalitukset

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomainen ja yhteystiedot:

Vaasan hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43

Postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa

Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: 92, 93, 94, 95, 96, 100, 102, 104

Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos muutoksenhakuajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun 26 päivä tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

b) Valitus markkinaoikeuteen

Valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Valitusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta.

Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankintaoikaisua koskevassa kohdassa.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua, 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon.

Markkinaoikeuden yhteystiedot

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:

Postiosoite: **Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI**

Käyntiosoite: **Tuomioistuimet-talo. Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki**

Puhelinvaihe: 029 56 43300

Faksi: 029 56 43314

Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

5 VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET, VALITUSASIAKIRJOJEN TOIMITTAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksensä tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomainen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun 26 päivä tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu

[Tuomioistuinmaksulain](#) (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 4, 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1122/2021) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 270 € ja markkinaoikeudessa 2 120 €. Käsittelymaksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 240 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoonaa euroa ja 6 350 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä: [Maksut - Tuomioistuinlaitos \(oikeus.fi\)](#)

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.